

postadres Postbus 26, 3400 AA IJsselstein

bezoekadres

Overtoom 1
3401 BK IJsselstein
t 14 030 f 030
6884350 e
info@ijsselstein.nl

Platform Samenleving IJsselstein
secretariaat@psij-ijsselstein.nl

betreft Advies PSIJ over Woonzorgvisie

uw kenmerk

zaaknummer 149860

datum 30 januari 2024

uw brief van

13 oktober 2023

blad 1 van

behandeld door D.A. Draaisma

bijlagen

Geachte bestuur,

Op 2 oktober 2023 hebben wij u gevraagd advies te geven op de 90%-versie van de Woonzorgvisie IJsselstein 2023 - 2033. Bij onze vraag gaven we aan dat er op inhoud geen wijzigingen plaatsvindt. Wij hebben uw advies op 13 oktober 2023 ontvangen, waarvoor onze hartelijke dank. U gaf onlangs aan dat uw advies niet wijzigt nu de definitieve versie voorligt.

Uw advies bestond uit twee delen.

1. Een uitgebreide samenvatting over doelstellingen, tijdslijnen en de 'Wet versterking regie Volkshuisvesting' en
2. Het advies

In uw slotreactie geeft u aan de gemeente een zorgvuldig traject heeft uitgezet, samen met BMC, en dat de gemeente daarmee het werken aan- en uitvoeren van de woonzorgvisie zeer serieus neemt. U waardeert dit alsmede de betrokkenheid van het PSIJ bij het traject. Dank hiervoor.

Wij willen graag ingaan op de opmerkingen in uw brief.

Punt 1 advies PSIJ:

Het PSIJ gaat er van uit dat het aangeleverde concept, dat 90% van de inhoud van het totale concept bevatte, niet wezenlijk verandert nadat het ter advisering is toegezonden. Na besluitvorming over deze Woonzorgvisie volgt een uitvoeringsagenda. Het PSIJ is niet uit op wat dit beleid concreet gaat betekenen voor inwoners.

Reactie college:

De Woonzorgvisie is inhoudelijk niet wezenlijk verandert, de opgave voor de gemeente blijft hoog; er is met name gebruik gemaakt van recentere brongegevens, er is extra informatie toegevoegd over diverse voorzieningen zoals 1e lijns zorg, welzijn en winkels e.d. Wij willen u geregeld informeren over de voortgang van de uitvoeringsagenda.

Punt 2 advies PSIJ:

Met de 'wet versterking regie volkshuisvesting' van februari 2023 trekt de regering een aantal bevoegdheden naar zich toe en stelt stevige eisen aan afstemming en coördinatie tussen gemeenten in de provincie Utrecht en draagvlak bij gemeenten. Als zaken regionaal worden opgepakt is het van groot belang dat alle deelnemende gemeenten dezelfde regelingen en formulieren hanteren.

De samenwerking tussen instanties en gemeenten die hoog in het vaandel staat moet niet leiden tot meer bureaucratie. Meer overleg en regels over afstemming en bevoegdheden. De cliënten mogen daar geen hinder van ondervinden.

Reactie college:

Momenteel bereidt provincie Utrecht samen met de Utrechtse gemeenten een regionale woonzorganalyse voor (regio's zijn U10, Amersfoort en Foodvalley). De gemeenten hebben aangegeven welke onderwerpen zij belangrijk vinden; eerlijke verdeling en (boven)regionale samenwerking.

Punt 3 advies PSIJ:

Ondersteuning en/of respijtzorg aan mantelzorgers en vrijwilligers moet eenvoudig en snel worden geboden indien nodig. Mantelzorgers moeten zich bewust zijn van mogelijke ondersteuning, er moet ondersteuningsaanbod en respijtzorg op maat zijn en de samenwerking tussen zorgprofessionals en informele zorgverleners moet goed zijn.

Reactie college:

In het hoofdstuk 'visie, uitgangspunten en ambities' wordt dit punt van de PSIJ onderschreven en staat de volgende ambitie: We maken meerjarige (financiële) afspraken over de ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk. Mantelzorgondersteuning beschrijven wij in hoofdstuk 3.2.2.

Punt 4 advies PSIJ:

Zelfredzaamheid. Op veel plaatsen in de woonzorgvisie wordt gesteld dat de zelfredzaamheid moet worden bevorderd. Het PSIJ is het daarmee eens. Inmiddels wordt breed, ook op landelijk niveau, nadrukkelijk onderkend dat niet iedereen zelfredzaam is en het ook niet zal worden. Verwachtingen over de haalbaarheid en de mate van zelfredzaamheid moeten reëel zijn. Het PSIJ vraagt hier bij de uitvoeringsagenda rekening mee te houden en duidelijk te zijn over verwachtingen.

Reactie college:

In de visie wordt uitgegaan van zelfredzaamheid waar mogelijk en met de juiste zorg- en ondersteuning waar nodig. We onderkennen hiermee dat niet iedereen zelfredzaam is en daar willen we in de uitvoeringsagenda rekening mee houden.

Punt 6 advies PSIJ:

Vertrekpunt en cijfers. Het PSIJ gaat niet in op cijfers, toch enkele aandachtspunten:

- a. Is het wel verstandig de Oekraïners uit deze visie te houden. De praktijk zal leren dat een aantal van hen wel zeker in IJsselstein zal blijven wonen. Het lijkt verstandig hiermee toch nu al rekening te houden.
- b. Het woningtekort in de Themaverkenning wordt gesteld op een tekort van 900.000 woningen, dat is achterhaald en bedraagt nu 980.000 woningen. Verstandig om nu al met de nieuwe getallen rekening te houden die waarschijnlijk voor IJsselstein ook van toepassing zullen worden.
- c. Dat het aantal eenpersoonshuishoudens stijgt onder ouderen is logisch vergeet echter niet ook een stijging onder personen die bewust alleen wonen of bijv. door echtscheiding alleen komen te wonen. Dat aantal stijgt ook. Het lijkt verstandig ook hiermee rekening te houden.
- e. Statushouders. De gemeente loopt nu al ver achter op het verlenen van woonruimte aan de statushouders. De verplichting tot huisvesting zal echt niet minder worden de komende jaren gezien de doorlopende instroom in ons land. Is het niet verstandiger om uit te gaan van meer (100) woningen de komende jaren?
- f. In 2020 zijn 14% van de huizen voor 75+ niet geschikt en ook niet geschikt te maken. In 2040 is dat nog 10%. Dit is een groot probleem en wordt niet opgelost binnen deze woonzorgvisie!
- g. Ook de nabijheid van voorzieningen is niet overeenkomstig de uitgangspunten. Hoe verklaart zich dat t.a.v. de opmerking bij allerlei items dat er vooral gezocht moet worden naar locaties waar voorzieningen aanwezig zijn? Al jaren wordt gezegd dat het voorzieningen niveau omhoog moet voor ouderen en mensen die niet meer zo vitaal zijn. Ook het OV moet hier een belangrijk onderdeel van uitmaken.

Reactie college:

- a. Vooralsnog betreft het huisvesten van Oekraïense ontheemden nog opvang en geen huisvesting zoals bijvoorbeeld bij statushouders. Ook het Rijk vraagt nog niet om Oekraïense ontheemden in de woonzorgvisie mee te nemen. De verwachting is zeker dat er Oekraïners zijn die in IJsselstein blijven wonen maar die kunnen ook bij een herijking worden meegenomen in het geval er dan over (permanent) huisvesting wordt gesproken.

b. De data die in de woonzorgvisie wordt gebruikt is voornamelijk gebaseerd op demografische ontwikkelingen en de toename in zorg. De 'tekorten' die daaruit volgen zijn dus ongeacht het grotere woningtekort actueel. Dit totale woningtekort is een aantal dat snel lijkt op te lopen en kan goed bij een eventuele herijking worden meegenomen.

c. Dit advies wordt zeker meegenomen in de visie. In algemene zin is er sprake van huishoudensverdunding. Ook bij bijvoorbeeld statushouders.

e. In de woonzorgvisie is nu rekening gehouden met een bandbreedte die al uitgaat van een stijgende taakstelling. Ook is de taakstelling voor de 2^e helft van 2023 recent naar beneden bijgesteld omdat:

- er kwamen minder nareizigers dan verwacht
- er zijn minder asielaanvragen ingewilligd dan verwacht
- de IND is later gestart met een inhaalslag in de beoordeling van asielaanvragen.

Op basis daarvan lijkt de bandbreedte in de woonzorgvisie voldoende. Ook deze kan later natuurlijk worden bijgesteld mocht dat in de toekomst nodig blijken.

f. In het hoofdstuk 'visie, ambitie en uitgangspunten' nemen we hierover iets op.

g. In het hoofdstuk 'visie, ambitie en uitgangspunten' nemen we hierover iets op.

Punt 7 advies PSIJ:

Kwalitatief.

a. "In een later stadium kan het woonzorgnetwerk nog worden uitgebreid met partijen die er nu niet zijn." Met name de Stichting ZorgSaam IJsselstein. Het PSIJ adviseert de samenwerking met die stichting te intensiveren omdat die juist op het raakvlak van multiproblematiek (domein overstijgende zorg) een betekenisvolle rol speelt.

b. De betrokkenen bij de totstandkoming van deze visie. Bijvoorbeeld vertegenwoordigers van de aanbodkant zoals particuliere ontwikkelaars. Van de gemeente mag worden verwacht dat zij goed onderzoek doen naar de antecedenten van deze aanbieders. Helaas zijn er meerdere voorbeelden bekend waarbij de zorg niet werd geleverd zoals van tevoren was vastgelegd en niet alleen in geval van dementie.

c. Eenzaamheid. "Van de 65-plussers in de gemeente IJsselstein geeft 11% in 2022 aan zich ernstig eenzaam te voelen. Het gemiddelde van regio Lekstroom is eveneens 11% en daarmee gelijk aan het percentage van de gemeente IJsselstein. In de regio Utrecht ligt het gemiddelde met 10% iets lager. In de leeftijdscategorie 18 tot 64 jarigen voelt maar liefst 16% van de inwoners van IJsselstein zich ernstig eenzaam. Onder de groep 16-25 jarigen is dat zelfs 21%. In de regio Lekstroom is dat respectievelijk 14% en 28% en in de regio Utrecht 14% en 24%". Er zijn en worden trajecten gestart, veelal door partners en religieuze organisaties uitgevoerd. Het PSIJ vraagt nadrukkelijk bij de uitvoeringsagenda hier serieus aandacht aan te besteden. Onder andere bij het faciliteren van ontmoetingsplekken, zie volgende punt d.

d. "Naast het verenigingsleven speelt ook laagdrempelig welzijnswork een grote rol. Het faciliteren van ontmoetingsplekken en een plek waar mensen elkaar kunnen vinden voor hulp, is van grote waarde en versterkt de samenredzaamheid in de buurt. Ontmoetingsplekken zijn daarnaast een essentiële factor als het gaat om het voorkomen en tegengaan van eenzaamheid. "Stimuleringsruimte Ontmoetingsruimte (SOO) tot 31 okt 2023. Burgerinitiatieven, woningcorporaties, zorginstellingen en marktpartijen kunnen een subsidie aanvragen voor de bouw van ontmoetingsruimten in geclusterde woonvormen voor ouderen. Het kan gaan om nieuwe woonvormen, maar ook bestaande complexen en de ontmoetingsruimte hoeft niet fysiek verbonden te zijn met een van de woningen. Voor deze regeling is dit jaar 26 mln. euro beschikbaar en de regeling staat momenteel open."

e. Draagkracht in de wijk. "Het sociaal team binnen de gemeente IJsselstein zal extra aandacht schenken aan de integratie van zorgdoelgroepen in de wijk. Daarbij wordt in het bijzonder aandacht geschonken aan overlast als gevolg van verward gedrag waarbij er zowel aandacht is voor de overlastgever als de omgeving. Om de draagkracht in de wijk te borgen is voldoende voorlichting van belang." Voorlichting is onvoldoende (eenzijdig), het gaat om communicatie (tweezijdig).

Buurtinitiatieven en inspraak uit de wijk helpen hierbij. Door bijv. buurt- en wijkcoaches in te zetten. Het buurtwerk dat in de gemeente aanwezig was is door allerlei oorzaken helemaal stil komen te liggen terwijl er destijds veel mensen zich hiervoor hebben ingezet. Ook hier zal de uitvoeringsagenda duidelijk moeten zijn hoe en in welke vorm dit weer van de grond te krijgen onder voorwaarden die voor iedereen te aanvaarden zijn.

Reactie college:

a. Goede aanvulling en wij hebben deze opgenomen in hoofdstuk 4.2.4.

b. Deze prestatie die van de gemeente IJsselstein verwacht mag worden is eveneens opgenomen in hoofdstuk 4.2.4.

c en d. Beide zaken nemen we mee in de uitvoeringsagenda.

e. Het klopt dat dit onderdeel moet vormen van de uitvoeringsagenda. In hoofdstuk 3 benadrukken we wel het belang van tweezijdige communicatie.

Punt 8 advies PSIJ:

Arbeidsmarkt. Voor dit onderwerp is de samenwerking met de WIL van belang.

a. Zie ook de opmerking bij punt 2.

b. Afspraken over de schuldenaanpak en de verwerking van vroegsignalering in overleg met de WIL.

Reactie college:

De rol en het belang van de WIL zijn extra benadrukt in hoofdstuk 4.2.4

Punt 9 advies PSIJ:

WOZO. Programma 'Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen' (WOZO) juli 2022. Het PSIJ ziet uit naar de verwerking van dit programma in de uitvoeringsagenda.

Reactie college:

Dit nemen we inderdaad mee in de uitvoeringsagenda.

Punt 11 advies PSIJ:

Communicatie. Op tal van plaatsen in de concept woonzorgvisie wordt gesproken over de noodzaak van voorlichting en communicatie. Het PSIJ vraagt hiervoor extra aandacht in de uitvoeringsagenda.

Reactie college:

Momenteel bereidt regio Lekstroom een meerjarige campagne voor met als overkoepelend thema 'We zijn hier allemaal thuis'. We beogen hiermee dat iedereen zich thuis voelt in de buurt waar ze wonen. Wij vinden dat belangrijk omdat niet iedereen dit gevoel ervaart. Wij nemen dit mee in de uitvoeringsagenda.

Hoogachtend,

Het college van IJsselstein,

drs. W.M. van de Werken
secretaris

mr. P.J.M. van Domburg
burgemeester